

מתורתו של צדיק אביר יעקב

משנתו של מרן רבי יעקב אביחצירא זי"ע | על דרך הפשט לקט דרושים ומאמרים, בביאור פשט מצוות התורה וענייני עבודת הש"ת שגלקטו מכל ספריו הק'

פרשת לך לך תשפ"ד

שום אדם שאינו מתגרה בו, אפלו תלמידי חכמים בשעה שעוסקים בתורה מפתה אותם להתנאות איש על אחיו בדברי תורה. וזהו **עד איל פארן אשר על המדבר, פארן** כמו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה (שבת פט.) שפרו ורבו ישראל, והוא נמי הר סיני, נמצא שרומז על התורה, ואיל מלשון תקף וגדלה, כלומר, מפתה יצר הרע אף העוסקים בתורה שנתנה בהר סיני על המדבר להתגדל ולהתקפר איש על אחיו. וסגנון המקרא כך הוא, **ואת החרי וגו' עד איל פארן**, כלומר, יצר הרע התגורר בכל העולם, מן הגדול בעברות שמעלה חרון אפו של ה', עד הקטן בכלם שהוא העוסק בתורה שנתנה על המדבר, אינו מניח שום אדם שאינו מתגרה בו. וזה דומה למה שאמר הכתוב (שמות יא ה) 'מבכור פרעה הישב על כסאו עד בכור השפחה, דהכל היה בכלל'.

(פיתוחי חותם פרשת לך לך)

מלחמת היצר בכל האיברים

ויצא מלך סדם ומלך עמרה וגו' ויערכו אתם מלחמה וגו' את כדורלעמר מלך עילם וגו' ועמק השדים בארת בארת חמר ויגסו מלך סדם ועמרה ויפלו שמה והנשואים הרה נסו (לך-לך יד ח-ז).

כבר כתבנו (פסוק ב) **דסדם** הוא רומז ללב, **ועמרה** רומז לעינים, **ואדמה** רומז לאזנים, **ויצביים** רומז לפה, **ובלע** רומז לידים. ואלה האיברים הם שעושים מלחמה עם יצר הרע ולחזותיו, שהם שמוותיו כמו שכתבנו. וכשעשו האיברים הנזכרים עם הכחות הנזכרים מלחמה, **ארבעה מלכים** הם ארבעה כחות של יצר הרע, **את החמשה** הם חמשה איברים הנזכרים. **ועמק השדים** שהוא העולם הזה, כמו שפרשנו (פסוק ג) שהוא שוחה עמקה שגשגלים בה בני העולם כלו, **בארת בארת חמר**, כלומר כלו מלא בתאוות יצר הרע שהם **בארת חמר**. ו**חמר** מלשון יין, שהוא מרבה תאוה, ומלשון חמר, כיון שאדם מחמר קרין עלול להמשך אחר יצר הרע.

וזה גרם עד **ויגסו מלך סדם ועמרה ויפלו שמה**, שהם הלב ועינים שהם תרי סרסורי דעברה, העין רואה והלב חומד הם העקר, וישאר האיברים נגדרים אחריהם, וזהו **הנשואים** שהם האיברים, כיון שגפלו הלב והעינים תחת ממשלת יצר הרע, גם הנשואים הרה **נסו**, ליצר הרע שנקרא הר **נסו** ועשו עצתו:

(פיתוחי חותם פרשת לך לך)

הולך בה בהבלי העולם כדי להטרידו מעבודת ה'. וזהו אומר ויכח את רפאים בעשתרת קרנים, כלומר, בני אדם שיש בידם מסון ונרפים מעבודת ה' מוסיף להם רפיון על רפיון, ומכה אותם ומסמא את עיניהם לומר חזקו ואמצו יזמם ולילה לא תשבתו לאסוף חיל ולצבר הון כדי שתהיו עשירים גדולים וקרנים הרבה כאשר לעשירים בארץ המה. וזהו **ויכח את רפאים בעשתרת**, דהינו, הכחות של יצר הרע מכים הנרפים מעבודת ה' בטענת **עשתרת**, שיעסקו כדי שיהיו עשירים כמי שיש להם קרנים גדולים של מסון. ומי שאין בידו כלום והוא מבקש כדי להתפרנס בזה, הוא מטרידו ומתענה, ואומר לו אין שום חובה עליך לא ללמד ולא להתפלל, כי אנוס אתה מצד מזונותיך ומצד מזונות אנשי ביתך. וזהו **ואת הזוזים**, מי שצריך לזוזים והוא טרוד בשבילם, בהם מטרידו נמי היצר הרע ומתענה, וזהו **בהם**, אל תקרי בהם אלא 'בהם':

מסית את האדם להטיל אימה על כולם

ואת האימים בשוה קריתים. כאן בא לרמז, דהמתנגאים ומטיילים אימה יתרה על הצבור (ר"ה יז), היצר הרע מפתה אותם אם יש מנגדים להם שאינם נבגעים, אומר להם רדפו אחריהם כי תשיגום ותהי אימתכם בשוה על הכל. וזהו **בשוה קריתים**, שיהיו הכל בשוה אימתכם עליהם, על כל בני עירכם:

(פיתוחי חותם פרשת לך לך)

העבירות החמורות, מעלים חרון אף ה'

ואת חרי בהרם שעיר עד איל פארן אשר על המדבר (בראשית יד ו). כאן בא לרמז על העוברים העברות הגדולות, כגון עריות ושיפכות דמים ולשון הרע וגזל ונגבה וכיוצא (סנהדרין עד. ערכין טו ויק"ד לג ג), דאלה הם מסטרא אחרא ממש וזלקה הם. והנה כל העוברים על העברות החמורות הנזכרות, עליהם יתרה אף ה', דלא שיק חרון אף ה' כי אם על העברות החמורות. וזהו **ואת החרי**, הם כל העושים העברות שמעלים חרון אפו של ה', כל אלה הם חלק סטרא אחרא ממש, וכאלו הם דרים עם הסטרא אחרא במקום שלה שהוא הר שעיר, דהר שעיר הוא מקום הסטרא אחרא (עץ חיים שער ג פ"א). וזהו אומר **בהרם שעיר**, דהינו בהר שלהם של יצר הרע ונגדא דילה שהוא הר שעיר:

יצר הרע מתגרה בכולם

ומה שכתוב **עד איל פארן**, בא לומר דיצר הרע אינו מניח

הצדיק מאמין בשכרו בעוה"ב

ויאמר ה' אל אברהם לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך (יב א).

כל מה שמסית היצר לאדם להשיג תאוותו בזה העולם, הכל מוכן ומזמן לפני האדם, וכל מה שיצר הטוב אומר לאדם להשיג אינו אלא לאחר המיתה. ובזה בני אדם נגדרים אחר היצר הרע, כי אומרים, אף מניחים דבר הקוזק ורואים בו, ורודפים אחר דבר שפסק יהיה ספק לא יהיה. והמאמינים והבוטחים בה אינם חוששים לכל זה, רק דעתם בעולם הבא שכלו טוב:

וזהו שאמר **ויאמר ה' אל אברהם** הוא הצדיק, **לך לך מארצך**, כלומר אף על פי שאתה קוזק בארץ הלזו וכל תאוות הגוף בה מצויים ומזמנים לפניך. זאת ועוד, **וממולדתך** שהוא הגוף, שרודף אחר מה שרואה. זאת ועוד, **ומבית אביך**, המקום שהקוזק בו אבותיך, אפלו הכי עזב כל אלה כדי ללכת אל הארץ אשר אראך. ובא להודיענו בזה, כי הצדיק מרב אמונתו בהקדוש ברוך הוא, מניח הנדאי שרואה בעיניו בחיים חיותו, ובוטח בה במה שמבטיחו לאחר מיתה. וזהו שבאה התורה להודיענו, לומר ראו הצדיק שנקרא אב יום, הוא שמאמין בדברי הקדוש ברוך הוא שאומר לו **לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך** שאתה רואה בעיניך בחיי חיותך, **אל הארץ אשר אראך** לאחר מיתה, וזה הצדיק המאמין:

(פיתוחי חותם פרשת לך לך)

הרפיון בעבודת השם שגורם הממוז

ובארבע עשרה שנה בא כדורלעמר והמלכים אשר אתו ויכח את רפאים בעשתרת קרנים ואת הזוזים בהם ואת האימים בשוה קריתים (בראשית יד ה). מה שאמר **ובארבע עשרה שנה**, הואו של **ובארבע** כוללת השלש עשרה שנה והארבע עשרה שנה, שהיצר הרע אינו נפרד מאדם כלל אפלו בשנת השלש עשרה, רק בא לרמז שמשנת השלש עשרה והארבע עשרה ואילך בא בכל כחותיו. וזה שכתוב **והמלכים אשר אתו** שהם כחותיו, שהם שמוותיו, שכל אחד נקרא מלך:

מפתה את האדם לאסוף ממוז ולהמנע מעבודת ה'

ומפרש והולך כיצד יצר הרע מתגרה עם בני אדם בתחבולותיו, כל אחד בא לפי דרכו ומיפה לו הדרך שהוא

חידה שבועית:

מה מרמז רבינו בכתוב 'ואת הזוזים'? (נא לכתוב תשובה קצרה ומתומצתת).

פתרונות יש לשלוח עד יום שלישי הקרוב, כמו כן נא לציין כתובת מדויקת וטלפון

למייל: p0774702681@gmail.com או לפקס 0774702681, יש לציין בראש הדף 'עבוד אביר יעקב'

שם הזוכה בסידור לשחדיית מתיבתא בהוצאת עוז והדר:

פרשת בלק: ה' חיים עמר מתל ציון.

התשובה צריכה להיות מותק ספרי מרן ה'אביר יעקב' זי"ע (או מותק עלון זה) בין שולחי התשובות תיערך הגרלה על סידור השלם (ספרד) עם קדמה ייחודית בהוצאת "עוז והדר".

